

Kisslaki László

A veterán ló kalandja

A ló már reggel óta poroszkált nyugat felé. Dicsérte eszét, hogy a hajnali csatában, mikor attakra riogott a kürtszó, ő az ellenkező irányba vette a vágatát, mintha lónak való zabos kiflit osztanának arrafelé. Csodálkozott, hogy a gazdája, a zsoldfizető defterdár ahelyett, hogy fékezne, kegyetlenül még a sarkantyúját is az oldalába vágta. A két talpas janicsár, akik a kantár után kaptak, hogy megállítsák, alig bírtak félreugrani előle. Egy szpáhi kivont szablyával a szökni készülő számvivőtiszthez ugratott s már felemelkedett kengyelében, de ahelyett, hogy lesújtott volna, lekapta a nyeregkápáról lógó pénzeszsákot, és ízibe megfordította a lovát. Később, mikor sátrában kiöntötte az iszákot, s arany helyett csak kavicsok röhögtek vissza rá a szőnyegről, egy darabig zokogott a marcona vitéz, majd hazaszökött Váradra. Félévre rá, egyik régi tisztje látta a táncoló dervisek fehér szoknyájában fezzel a fején. Megdöbbsent, mert a volt parancsnoka éppen üres, kinyitott tenyerét az ég felé fordítva kerengett, eksztázisban a társaival.

Délutánra a ló már rég elfelejtette a kegyetlen vágatást. A vér is megszáradt a sörényén - na nem a sajátja -, mert a lovak őrzőangyala már Damaszkusztól kísérte. Ha jól emlékszik, talán déltájt kerültek a hátára a foltok, mikor a kövér gazdáját a haramiák lelőtték róla. Biztos az előkelő ruhája meg a bőréve miatt.

Hál' istennek, azóta könnyebben esik a bóklászás a csüdig érő fűben. - Meg kell, hogy mondja, nagyon nehéz volt az a mahomet nagy ember.

- Megérdemli, hogy a hurik cirógassák a paradicsomban.

Ma tényleg szerencsés napja volt a négy lábú hadfinak. Éppen, mikor már csak ímmel-ámmal piszkálgatta a füvet, mert már igencsak kínoztta a szomjúság, megérezte a víz szagát. S ahogy kidugta lófejét a bokrok közül, megpillantotta a Zala folyót. Na persze a nevét csak az a barátforma tudhatta, aki tán lépésnyire tőle, hanyatt fekvé ábrándozott a zöldben.

- A ló ráhibázott.

Tényleg isten szolgájának készült az a fiatalember, míg ki nem rakták a kolostorból pajzán, világi rigmusai miatt

- Bűnbevívő ördög dala, fertő, meg ilyesmi - rótták fel az ifjú poétának. - Ráadásul még a lantján is világi dalokat penget - szitkozódtak a szentéletű barátok. Pedig ő csak a tiszta, reménytelen szerelemről dalolt, ami szívét vájta, mint keselyű az éhhalál küszöbén talált dögöt. Tündét, a kisnemes, gazdag apja sose fogja a pénztelen árva regőshöz adni.

- Először gyűjtsél emberséget - oktatta a reális atya. Ami alatt a pénzt érthette, mert ő maga egyébként szintén csak egy földhözragadt szívű, isten marhája volt. Különböen furcsának vélte a költő azt az ostoba kivagyiságot, hiszen az ő családjának is nemesi kutyaőr lógott a falán valaha, míg porrá nem égett a harcokban az egész kúriával együtt. Akkor vesztette el a szüleit is. Szerencsére ő éppen Sára asszonynejnénél volt Prágában, biztos helyen német nyelvre adva.

Később a kolostor nevelte tanította a tehetséges gyereket, Isten nagyobb dicsőségére. Az atyáknak aztán hiába írta az alázatos, Istenes Bódog Lantos név alatt rigmusait.

- Kár hogy semmid sincs istenadta tehetségeden kívül. Ha kincsed lenne, írhatnál, amit akarsz – húzta meg a boros kupát az ifjú, zsengebajszú perjel, akit az érsek nagyon is közeli rokonának mondtak.

- Ráadásul még a könyvmásolást is nagyon olcsón felszámolnánk neked. A kassai nyomdában könyvet is szerkesztenének, ha fizetnéd a drága könyvnyomdász mestert, meg a drága papírt.

Bódog most mindezt a földi sárba ragadt világot feledte.

Üres gyomorral, de ábrándozva, rajongva szívszerelme angyalarcát vélte az égbolt kékjén remegni, de az hirtelen átváltozott egy ló pofájává, ami pontosan belebámult az arcába. Megriadt. Az első pillanatban az ördög incselkedésének vélte a rábámuló fejet. Mikor végre magához tért s felült, a látomás leporoszkált a partra és nagyot húzott a vízből, de akkorát, hogy a Balaton szintje biztos apadt volna egy rőfnyit, ha a folyó nem a Fekete tóból eredne az Őrségből. A lantos gyönyörűséggel legeltette szemét a folyót hörpögő paripán. Fohászt küldött az égnek, ezért a váratlan ajándékért.

Szeretettel megsimogatta, lemosta a rászáradt vértől a sörényét, hátát. Tudta, hogy sokat látott veterán lehetett, ahogy leolvasta a rengeteg, bőrébe süttött tulajdonos billogát. Volt ott magyar ménes, török hadi bélyeg, szerb lócsiszár és egy indiai maharadzsa jele is. Meg remélte, hogyha már lova van, végre éhségét is elverheti süllhállal. Kihúzott a lófarkából két hosszú szálat, összekötötte, majd tollszár darabot rögzített rá, ami jelezni fogja majd, ha vége a csalétekbogár földi szenvedéseinek. Horog volt nála, mint minden vándornak akkortájt. Szöcskéért se

kellett sokáig bóklásznia a fűben. Így történt, hogy vagy fertályóra rá a tábortűz mellől, már hálásan, tele szájjal bölintott köszönetet a lónak.

Később mikor már csillagok is lepislogtak a szunnyadni készülő tábortűzre, a regös is levette az ócska összetekert takarót a ló hátáról, hogy álomba szálljon szerelméhez. Pokróchoz képest meglepően nehéznek tűnt, de mikor kigurította, rögvest megértette, hogy miért. Végig a szövetbe zsebek voltak varrva s mindegyikben maréknyi aranypénz szorongott. Váratlan ragyogó örömvillám villant fel fejében a rengeteg kincs láttán, hiszen ő is csak egy gyarló ember, hiába volt is tegező viszonyban a múzsákkal. Vadabbnál vadabb tervek kergették egymást agyában, hogy mit is kezd majd a hatalmas vagyonnal. Már belefárad a zaklatott gondolatokban, és kimerülten elaludt. Később nyugtalan álmában is megérezte, hogy hűvösebbre fordult az éjszaka ezért közelebb húzódott a parázshoz. Álmában a ló is ott heverészett már a tűznél és csibukot szíva bámulta a haldokló lángokat. A paripa odafordult, ahogy észrevette, a meglepetéstől mozdulatlaná meredt költő gazdáját s átnyújtotta neki a pipa csutoráját egy szippantásra, majd atyailag elmosolyodott.

- Nem láttál még dohányzó lovat? - ahogy ezt meghallotta a költő, azt hitte, hogy elment az épp esze.

- Hát te tudsz beszélni? Eddig mért nem szóltál? - hebegte reszkető lila ajakkal

- Kérdeztél egyszer is? - legyintett unottan. - Már rég békés álmod lenne, ha nem találtad volna meg a pénzes takarót. Most meg nem tudsz aludni, mert nem tudod, hogy mihez is kezdjél az aranyaddal. Nyomdát vegyél-e Győrben, vagy várat Vorosowkán,

birtokot Steierben, hercegnőt, vagy püspöki rangot? Vagy vennél zsoldos ezredet? Én mondom neked, reggel ne gondolj semmire, csak iparkodj Tündéhez. Az öreg kezét csókol neked örömeiben s holtig alázatos szolgád lesz. Aztán később majd meglátjátok, hogy miképp is vezérel az isten tovább benneteket. - hirtelen rámutatott a gazdája lábára:

- Vigyázz, ég a bocskorod! - mondta a nyugodtan s elmosolyodott.

A költő erre nagyot ordított s felriadt a fájdalomtól. Tényleg nem viccelt a ló. Véletlenül valahogy az éjszaka túl közel kerülhetett a lába tábortűz forró hamujához. Megrázta fejét, s a folyóban megmártotta magát, míg végre végleg magához tért. A hold rég átadta a napnak a szolgálatot, s a madarak is már másodszor reggeliztek. Összegöngyölte a drága takarót s a nyereghez kötözte.

- Akkor most megyünk Tündéhez, jó? - s szeretettel megveregette a ló nyakát. De az még csak oda se bámult, hanem szép lassan elindult a folyó mentén.

Déltájt, amikor a költő befordult kedvese portájához, hevesen zakatolt a szíve az izgalomtól. Meglátta szerelmét, amint éppen ruhát teregetett az udvaron. Repesve, ölelésre tárt karral rohant, hogy átölelje, de hirtelen földbegyökerezett a lába. Ugyanis közelebb érve észrevette Tünde kidudorodó hasát a kötény alatt, amit nem lehetett hirtelen hízásra fogni.

- Mi a rosebért ugatnak a kutyák annyira asszony? - hallatszott a házból, majd a pitvar felől kilépett egy nagybajszú böhömnagy kékkötényes idegen paraszt.

A költő szemrehányóan a lovára nézett, de az –
úgy tűnt - mintha csak a vállát vonogatná.